

TYÖVAEN KIRJALLI SUUDEN PÄIVÄ

Käsiohjelma

YMPÄRISTÖ & YHTEISKUNTA

27.8.2016 klo 11-18

TYÖVÄENMUSEO WERSTAS

KIITOKSET

Vuonna 2016 Työväenkirjallisuuden päivää ovat tukeneet Kansan Sivistysrahasto, Palkansaajasäätiö, Keskinäinen vakuutusyhtiö Turva, Teollisuusalojen ammattiliitto TEAM, Suomen Elintarviketurvallisuuskeskus SEL, Palvelualojen ammattiliitto PAM, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL, Tampereen seudun loma ja virkistys, Marxilaisen Yhteiskuntatieteen Seura sekä Tampereen kaupungin kulttuuripalvelut.

Työväenkirjallisuuden päivä järjestetään ammattiliittojen ja muiden yhteistyökumppaneiden tuella sekä apurahoilla. Tapahtumaa järjestävässä työryhmässä on jäseniä Työväenmuseumo Werstaalta, Kansan Sivistystyön Liitosta, yliopistoista ja kulttuuriyhdistyksistä.

Kannen kuvat: Heini Lehväslaiho/Teos, Katja Lösönen/Teos, Hanna Poropudas/Tammi, Pekka Rajala/WSOY, Veikko Somerpuro/WSOY ja Pentti Tuovinen.

YMPÄRISTÖ JA YHTEISKUNTA - AIKAMME TÄRKEIN KYSYMYS

Tänä vuonna Työväenkirjallisuuden päivää vietetään teemalla *Ympäristö & yhteiskunta*. Ympäristö ymmärretään ohjelmassa laajasti esimerkiksi kulttuuriympäristöksi, ajatteluympäristöksi tai yhteiskunnallisen vaikuttamisen mahdollistavaksi toimintaympäristöksi. Keskeisimmin ympäristö liittyy luonnon ja ihmisen suhteisiin. Nykyinen markkinavoimien ehdoilla toimiva talousjärjestelmämme ei piittaa resurssien rajallisuudesta: kuluvan kuukauden 8. päivä olivat ihmiset käyttäneet loppuun maapallon tänä vuonna tuottamat uusiutuvat luonnonvarat.

Tämän päivän työväenkirjallisuus kumpuaakin paljolti kestäättömän elämäntavan aiheuttamasta huolesta. Tapahtumassa esiintyvä Iida Rauma kertoo: ”Minusta ympäristö ja ihmisen vaikutus siihen on aikamme tärkein kysymys ja tuntuisi mahdolltomalta ohittaa sitä työssä kirjailijana. Kirjoittaminen on minulle tapa pohtia, miten ympäristöongelmien vuoksi yhä epävakammaksi ja uhkaavammaksi muuttuvassa maailmassa voi elää.”

Päivän ohjelmassa keskustellaan mm. dystopiakirjallisuudesta ja luontorunojen politisoitumisesta. Asenne- ja toimintaympäristöt pääsevät tarkasteluun Sananvapaus nyt -aiheisessa keskustelupaneelissa. Lauri Viidan 100-vuotisjuhla-vuoden kunniaksi katse suunnataan Pispalaan ja erityisesti sen historiaan työläiskaupunginosana.

Työväenkirjallisuuden päivän ohjelma jakautuu pääohjelmaan (merkitty **oranssein otsikoin**) ja näytteilleasettajien järjestämään ohjelmaan (**mustat otsikot**). Pääohjelman esiintyjät on esitelty käsiohjelman sivuilla 8-9.

Toivotamme kaikille antoisaa ja ajatuksia herättävää päivää!

Työväenkirjallisuuden päivän järjestelytoimikunta

AUDITORIO 1.KRS

Klo 11.30 DYSTOPIABUUMI - TULEVAISUUS NUORTENKIRJOISSA

Keskustelupaneeli, puhujina **Salla Simukka, Emmi Itäranta ja Siiri Enoranta**, puheenjohtajana **Maria Laakso**. *Kesto 60 min.*

Klo 12.35 VIIS TALOUDESTA

Taloustieteen professori Hannu Laurila haastattelee Chister Lindholmia. *Ohjelman järjestävät Vastapaino ja Marxilaisen yhteiskuntatieteen seura, kesto 30 min.*

Klo 13.15 SANANVAPAAUS NYT

Keskustelupaneeli, puhujina **Ville Hänninen, Maria Syvälä ja Marko Tikka**, puheenjohtajana **Mikko Lahtinen**. *Kesto 60 min.*

Klo 15-17 LAURI VIIDAN PISPALA

Rakastetun työläiskirjailijan 100-vuotisjuhlavuoden ohjelmaa. Tilaisuuden aluksi julkistetaan esseekokoelma *Luojan palikkaleikki*. Puhujat ovat esseekokoelman kirjoittajia.

Klo 15 Olli Löytty: Vain paikallinen voi olla globaalia – *Moreeni* maailmankirjallisuutena

Klo 15.30 Jussi Ojajarvi: Laiva moderniin – *Moreeni* ja nykyaikaistuminen

Klo 16.00 Milla Peltonen: Viita, Salama ja Pispalan perintö

Klo 16.30 Nousu Pispalaan. **Arvo Alhroosin** ohjaama ja **Lauri Viidan** käsikirjoittama elokuva vuodelta 1965. Elokuva esitetään Yle:n luvalla.

PANEELIEN PUHEENJOHTAJAT JA HAASTATTELIJAT

MARIA LAAKSO

Filosofian tohtori, Suomen kirjallisuuden yliopistonlehtori, Tampereen yliopisto.

MIKKO LAHTINEN

Filosofian tohtori, valtio-opin yliopistolehtori, Tampereen yliopisto.

TONI LAHTINEN

Filosofian tohtori ja kirjallisuudentutkija, Tampereen yliopisto.

KAROLIINA LUMMAA

Kirjallisuuden tutkijatohtori, Turun yliopisto.

HANNA SAMOLA

Kirjallisuudentutkija, Tampereen ja Tukholman yliopisto.

BERTEL-SALI 2.KRS

Klo 11.00 AVAJAISSEMONIA

Avajaispuhe, kansanedustaja **Anna Kontula**. Musiikkia, **Heikki Salo**.
Kesto 30 min.

Klo 11.45 INTO 2016 NONSTOP

Innon uutuukskirjoja esittelyssä, haastattelijana **Timo Kalevi Forss**.

11.45 Esko Seppänen: *Mistä Suomi vaikenee?*

12.05 Matti Salminen: *Toisinajattelijoiden Suomi*

12.25 Pentti Sainio: *Armeijan hukatut miljardit*

12.45 Pekka Lehtonen: *Tehtävä Tallinnassa*

13.05 Anna Elina Isoaro: *Rakkautta ja vasta-aineita*

13.25 Laura Gustafsson: *Korpisoturi*

Ohjelman järjestää Into Kustannus, kesto 120 min.

Klo 14.00 IHMISSUSISTA ILMASTONMUUTOKSEEN - YMPÄRISTÖ NYKYPROOSASSA

Keskustelupaneeli, puhujina **Kaiho Nieminen, Iida Rauma ja Vuokko Sajaniemi**, puheenjohtajana **Hanna Samola**. *Kesto 60 min.*

Klo 15.15 TÄHTIHAASTATTELU : JOHANNA SINISALO

Haastattelijana **Toni Lahtinen**. *Kesto 60 min.*

Klo 17.15 MUSIIKKIA: NICOLAS KIVILINNA *Kesto 45 min.*

MESTARI -SALI 2.KRS

NÄYTTILLEASETTAJAT JA KIRJAMYynti

Työväen museo Werstaan 2. kerroksen Mestari-salissa kustantamot, kulttuuri-yhdistykset ja muut näytteilleasettajat esittelevät toimintaansa ja myyvät kirjoja.

Mukana ovat seuraavat tahot:

Avattava, Into, Rosebud & Voima, Kansan Sivistystyön Liitto,

Kansan Uutiset, Kulttuurivihkot, Lauri Viita -seura,

Lepola Lauri, Mustan kanin kolo, Niin & Näin,

Nummelin Matti, Palladium, Pirkkalaiskirjailijat, Sanasato,

Savukeidas, Suomalaisen kirjan museo Pukstaavi,

Tulenkantajien kirjakauppa, Työväen historian ja perinteen

tutkimuksen seura & Työväenperinne ry, Vastapaino.

TYÖVÄENTALON LAVA 2. KRS

Klo 12.00 ILMESTYSKIRJA. Vietnamin sodan kulttuurihistoriaa Tuoreesta kirjasta keskustelemassa **Hanne Koivisto, Maarit Leskelä-Kärki, Liisa Lulu ja Paavo Oinonen.**

Ohjelman järjestää Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seura, kesto 30 min.

Klo 12.45 MAAILMANLOPUN RUNOJA - nykyrunous ja ekokritiikki

Keskustelupaneeli, puhujina **Anne Hänninen, Raisa Marjamäki ja Reetta Pekkanen**, puheenjohtajana **Karoliina Lummaa**. *Kesto 60 min.*

Klo 14.15 LEONARDO SAI SIIVET

Runoesitys, **Leena Kellosalo & Malja Ryhmä.**

Ohjelman järjestää Pirkkalaikirjailijat, kesto 15 min.

Klo 15.00 KESKIPÄIVÄN MIEHIÄ

Ville Hänninen esittelee tuoretta tietoteostaan, jossa suomalaisten miestaiteilijoiden kohtalot kietoutuvat aikansa kulttuurielämään ja politiikkaan.

Ohjelman järjestää Ville Hänninen / Art House, kesto 30 min.

Klo 15.45 SANASADON UUTUUKSIA

Esittelyssä **Anne Prokofjeffin** esikoisteos *Pelisisilmät*, **Arto Seppälän** *Selkeemmille vesille* sekä **Pekka Kytömäen** runoteos *Valo pilkkoo pimeää*.

Ohjelman järjestää Sanasato, kesto 45 min.

Klo 16.45-17.45 PIRKKALAIKIRJAILIJOIDEN OHJELMAA

Esittelyssä kirjauutuuksia kuluvalta vuodelta.

Anni Nupponen: *Hirviöasiakaspalvelu*, **J.S.Meresmaa:** *Naakkamestari*,

Sauli Salomaa: *Mustareunainen sädekehä* ja **Ata Hautamäki:** *Aito isä*.

Ohjelman järjestää Pirkkalaikirjailijat, kesto 60 min.

**Poikkeaa välillä kahvilla
Werstaan museokahvilassa!**

**Tarjolla suolaista ja makeaa
kavvileipää.**

Kahvila avoinna klo 11-17.

Tilaa sivistystä ja solidaarisuutta!

KOLME SEURAAVAA
NUMEROA NYT VAIN
16,90 E (KESTOTILAUS)

Tilaa netissä tai näytteille-
asettajien huoneessa.

www.kulttuurivihkot.fi
MYÖS DIGILEHTENÄ!

TILAA

”Kansan Uutiset
tarjoaa näkökulmia
joita ei muista
lehdistä saa.”

Li Andersson
Vasemmistoliiton
puheenjohtaja

Kansan Uutiset

tilaukset@kansanuutiset.fi
09-759 60 208
www.kansanuutiset.fi

PÄÄOHJELMAN ESIINTYJÄT

SIIRI ENORANTA

Tamperelainen Topelius-palkittu nuortenkirjailija, joka on julkaissut kuusi romaania. Enorannan fantasiaromaani *Nokkosvallankumous* (WSOY 2013) on mustanpuhuva dystopia.

ANNE HÄNNINEN

Hämeenlinnassa asuva kirjailija, joka on julkaissut 15 runokokoelmaa. Uusimmassa kokoelmassa *Mustat peilit* (WSOY 2015) huoli luonnosta ja ympäristöstä nousee runojen ytimeen.

VILLE HÄNNINEN

Tietokirjailija, Suomen sarjakuvaseuran puheenjohtaja ja kirjailijoiden sananvapausjärjestö Suomen PEN:n johtokunnan jäsen.

EMMI ITÄRANTA

Iso-Britannian Canterburyssa asuva suomalaiskirjailija, jonka esikoisromaani *Teemestarin kirja* (Teos 2012) on noussut menestyskirjaksi ympäri maailman.

NICOLAS KIVILINNA

Tampereella asuva suomalais-kanadalainen lauluntekijä. Kivilinnan *Lauri Viita -EP-levy* ilmestyi toukokuussa 2016.

ANNA KONTULA

Vasemmistoliiton kansanedustaja, sosiologi ja tietokirjailija. Kontula on kirjoittanut mm. seksityöstä, siirtotyöläisyydestä ja työelämän murroksesta.

OLLI LÖYTTY

Kirjallisuuden- ja kulttuurintutkija sekä tietokirjailija, joka on kirjoittanut mm. kansallisesta identiteetistä ja maahanmuutosta.

RAISA MARJAMÄKI

Jyväskyläläinen runoilija, jonka toinen kokoelma *Ei kenenkään laiturilla* (Poesia 2014) kiinnittää huomiota kirjoittamisen teknologioihin: se on kokonaan ilman tietokonetta toteutettu, irtokirjakkeista ladottu ja kohopainokoneella painettu runokirja.

KAIHO NIEMINEN

Pitkän linjan kirjailija, joka on julkaissut yli 20 teosta. Viimeisin romaani *Ihmissuden kronikka* (WSOY 2016) sijoittuu 1600-luvun Suomeen.

JUSSI OJAJÄRVI

Filosofian tohtori ja kirjallisuuden lehtori Oulun yliopistossa.

REETTA PAKKANEN

Vuoden 2014 esikoisrunoilija, jonka runokokoelma *Pieniä kovia nappuja* (Poesia) tarjoaa luonnonfilosofisina polveileviä runopolkuja.

MILLA PELTONEN

Maahanmuuttajakouluttaja ja kirjallisuudentutkija, joka on väitellyt jälkirealismista Hannu Salaman tuotannossa.

IIDA RAUMA

Kaksi romaania julkaissut kirjailija ja valtiotieteiden maisteri. Toinen teos, *Seksistä ja matematiikasta* (Gummerus 2015) on voittanut sekä Kalevi Jäntin palkinnon että Tulenkantaja-palkinnon.

VUOKKO SAJANIEMI

Espoolainen esikoiskirjailija, jonka juuret ovat Joensuussa. Sajaniemen mystiikkaa ja realismia yhdistelevä romaani *Pedot* (Tammi 2015) sijoittuu pieneen Ritajärven kylään Suomen itärajalalla.

HEIKKI SALO

Tamperelainen muusikko ja lauluntekijä. Heikki Salon käsikirjoittama näytelmä *Viita 1949* kantaesitetään lokakuussa Tampereen Työväen Teatterissa. Salo asuu Pispalassa Lauri Viidan synnyintalossa.

SALLA SIMUKKA

Huikeaan kansainväliseen menestykseen ponkaissut tamperelainen nuortenkirjailija. Simukan Topelius-palkittu kirjapari *Jäljellä / Toisaalla* (Tammi 2012) on lähitulevaisuuteen sijoittuva dystopiatarina.

JOHANNA SINISALO

Kansainvälisesti menestynyt kirjailija, jonka tuotantoon kuuluu useita romaaneja sekä kymmenittäin novelleja. Uusinta romaania *Auringon ydin* (Teos 2013) on luonnehdittu vaihtoehtohistorian, dystopian ja yhteiskuntasatiirin risteymäksi.

MARIA SYVÄLÄ

Toimittaja ja kirjailija, joka ei kaihdakaan vaikeita ja tabuluontoisia aiheita. Uusin kirja *Tulit sitten Suomeen, Basir* (Palladium 2016) on runopamfletti pakolaisuudesta ja maahanmuuttajien vastaanotosta Euroopassa ja Suomessa.

MARKO TIKKA

Filosofian tohtori, historiantutkija ja Suomen historian dosentti Tampereen yliopistossa. Tikka on tutkinut mm. vuoden 1918 sisällissodan ja sitä seuranneiden vuosien väkivaltaa. Tikka on yksi tänä vuonna ilmestyneen *Suomalaiset fasistit. Mustan sarastuksen airuet* -teoksen kirjoittajista (WSOY 2016).

Lisäksi tapahtumassa on lukuisia muita esiintyjiä näytteilleasettajien järjestämässä ohjelmassa. Lue pääohjelman esiintyjien pitemmät esittelyt nettisivuilta: www.tyovaenkirjallisuudenpaiva.com

TEAM

Teollisuusalojen ammattiliitto ry

www.teamliitto.fi

**Anna meidän
helpottaa elämääsi
ja turvata
tulevaisuutesi.**

**Laske ja osta
helposti turva.fi**

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva

 010195110 www.turva.fi

Tilaa Demokraatti

p. 09 7010 517

tilaajapalvelu@demokraatti.fi

D

Demokraatti

PERUSTETTU VUONNA 1895

Sammutithan
kahvinkeittimen?

Huolehdi myös työelämästäsi.
Liity PAMIin, yksityisten palvelu-
alojen ammattilaisten liittoon.

WWW.PAM.FI/LIITY

PAM

TILAA VOIMA!

Tilaa **Voima-lehti** (10 nroa)
+ **Voima t-paita** nyt
yhteishintaan **49€!**

Normaalisti 39€+20€. Hinta sisältää postikulut.

Tilaukset www.kauppa.voima.fi,
spostilla tilaukset@voima.fi tai
soittamalla 044 238 5109.

voima

2016 vuotta nauramista

Hyvää Työväen- kirjallisuuden päivää!

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL:n
225 000 jäsentä huolehtivat suomalaisten
hyvinvoinnista, peruspalveluista ja turvallisuudesta.

**Syö & juo
kotimaista,
työllistät
Suomessa.**

SUOMEN ELINTARVIKETYÖLÄISTEN LIITTO

OHJELMA

KLO	AUDITORIO	BERTEL - SALI	TYÖVÄENTALO
11		Avajaiseremonia: Anna Kontula ja Heikki Salo	
11.30	Keskustelupaneeli: Dystopiabuumi - tulevaisuus nuortenkirjoissa		
11.45		INTO 2016 NONSTOP 11.45 Esko Seppänen	
12.00		12.05 Matti Salminen 12.25 Pentti Sainio	Ilmestyskirja. Vietnamin sodan kulttuurihistoriaa.
12.45	Klo 12.35 Viis taloudesta	12.45 Pekka Lehtonen 13.05 Anna Elina Isoaro	Keskustelupaneeli: Maailmanlopun runoja
13.15	Keskustelupaneeli: Sananvapaus nyt	13.25 Laura Gustafsson	
14.00		Keskustelupaneeli: Ihmissudista ilmaston- muutokseen	
14.15			Runoesitys: Leonardo sai siivet
15.00	LAURI VIIDAN PISPALA Klo 15 Olli Löytty		Ville Hänninen: Keskipäivän miehiä
15.15	15.30 Jussi Ojajärvi	Tähtihaastattelu: JOHANNA SINISALO	
15.45	Klo 16 Milla Peltonen		Sanasadon uutuuksia
16.45	Klo 16.30 Nousu Pispalaan -elokuva		Pirkkalaiskirjaili- joiden ohjelmaa
17.15		Musiikkia: Nicolas Kivilinna	